گزارش خبر
NEWSREPORT
کد خبر: ۴۵۴۸۷۷
دوشنبه ۲۰ دی ۱۴۰۰ ۱۲:۳۷

بهره برداری از چشم مسلح علم کشور با تزریق اعتبارات

افتتاح ساختمان مجموعه آزمایشگاهی تحقیق وتوسعه چشمه نورایران. محققان امیدوارند باتزریق اعتبارات آن وامکان سیطره آنهابرمواد، جهش علمی جدیدی درکشور درراستای توسعه فناوری صورت گیرد.

به گزارش خبرنگاران گروه علم و فناوری گزارش خبر، "طرح شتابگر ملی" به عنوان یکی از بزرگترین طرح‌های علمی کشور در مجموعه‌ای به نام "چشمه نور" در شمال شهر قزوین اجرا می‌شود. این شتابگر به عنوان یک آزمایشگاه بزرگ علمی با تمرکز بر روی پرتوهای سیکلوترون (پرتوهای نوری بسیار درخشنده) راه را برای اجرای تحقیقات رشته‌های مختلف هموار می‌سازد؛ از این رو است که متخصصان پروژه چشمه نور ایران این شتابگر را یک شتابگر سنکروترون می‌دانند و انتظار می‌رفت که ساخت این ماشین تا سال ۲۰۲۰ در شهر قزوین به پایان برسد، ولی به دلیل عدم تزریق اعتبارات پیشرفت قابل توجهی نیافته است.
طرح چشمه نور ایران (شتابگر ملی) به عنوان یکی از طرح‌های کلان کشور در راستای سند چشم انداز ۱۴۰۴ در سال ۱۳۸۸ در معاونت علمی‌وفناوری ریاست جمهوری به تصویب رسید و ماموریت اجرای این طرح بزرگ ملی در ۱۵ فروردین ۱۳۸۸ طی توافق‌نامه‌ای به پژوهشگاه دانش‌های بنیادی سپرده شد.
این طرح، مجتمع بزرگی از شتابگرهای پیچیده، ابزارهای تجربی و آزمایشگاه‌های متنوعی است که در دهه‌های آینده، نیروی محرکه اصلی برای رسیدن به اهداف علمی و مهندسی مهم کشور خواهد بود. این طرح ملی اولین تسهیلات آزمایشگاهی در مقیاس بزرگ برای پژوهش‌های بین رشته‌ای در ایران است و انتظار می‌رود پس از تاسیس آن، سالانه هزاران دانشمند و محقق از این آزمایشگاه ملی، برای انجام تحقیقات خود استفاده کنند.
این طرح پس از طراحی مفهومی و پایه، طی یکی دو سال اخیر با تزریق اعتباراتی عملیات ساختمانی آن آغاز شد و در تیرماه سال جاری نیز با حضور سورنا ستاری معاون علمی و فناوری رییس جمهوری ساختمان مجموعه آزمایشگاهی تحقیق و توسعه طرح چشمه نور ایران به بهره برداری رسید. این اقدام با تزریق اعتباراتی بالغ بر ۱۰۰ میلیارد تومان از سوی این معاونت صورت گرفته است.

هدف اصلی این طرح ملی، ایجاد اولین آزمایشگاه مقیاس بزرگ برای انجام تحقیقات نانو فناوری و مطالعات بین رشته‌ای و رفع نیازهای فنی و تخصصی دانشمندان و محققان کشور است و "طراحی و توسعه مواد و ترکیبات جدید با ساختارهای استراتژیک"، "طراحی و ساخت داروهای جدید و انجام تحقیقات و آزمایش‌های پزشکی"، "ساخت بافت‌های مصنوعی و پیوند اندام"، "نوآوری در صنایع تولید انواع مواد"، "آزمایش و تحقیق در خوردگی فلزات، آلیاژها و انواع مواد غذایی و بهداشتی" از جمله اهداف کاربردی آن به شمار می‌رود.
دکتر جواد رحیقی، مدیر سابق طرح چشمه نور ایران و از محققان پژوهشگاه دانش‌های بنیادی طرح شتابگر ملی را یکی از بزرگترین طرح‌های علمی کشور در مجموعه‌ای به نام "چشمه نور" در شمال شهر قزوین دانست و گفت: این طرح ملی به عنوان یک آزمایشگاه بزرگ تحقیقاتی با تمرکز بر روی پرتوهای سیکلوترون (پرتوهای نوری بسیار درخشنده) راه را برای اجرای تحقیقات رشته‌های مختلف هموار می‌کند و حوزه‌های مختلف پزشکی، فیزیک، شیمی، الکترونیک، کشاورزی، داروسازی، صنعت و غیره در طرح شتابگر ملی توسعه می‌یابند.
وی با اشاره به جزئیات اجرای طرح "چشمه نور ایران" اظهار کرد: مرحله پایه و جزئیات طراحی آن به پایان رسیده است، ولی مساله اصلی ادامه این طرح، مسائل مالی است.
رحیقی، مهمترین بخش اجرای این طرح را ایجاد زیرساخت‌هایی چون آموزش پرسنل و انتخاب زمین مناسب، ردیف بودجه و تامین نیروی انسانی متخصص دانست و یادآور شد: اینها مسائل زیربنایی است که برای این طرح کلان ملی تدارک دیده شده و آماده سازی این زیرساخت‌ها موجب پیشرفت این پروژه شده است.
این محقق پژوهشگاه دانش‌های بنیادی با تاکید بر اینکه این طرح دارای پیشرفت ۲۰ درصدی است، یادآور شد: برای پیشرفت این طرح نیاز به صرف هزینه‌ها و اعتبارات لازم، است تا با توجه به زیر ساخت‌هایی که ایجاد شده است، به سرعت این طرح پیشرفت کند.
به گفته وی زمینه نیروی انسانی متخصص یکی از نیازمندی‌های این طرح است که در ابتدای اجرای این طرح در کشور نیروی انسانی متخصص نداشتیم، ولی اکنون نیروی انسانی آن در کشور وجود دارد.
وی تاکید کرد: زیر ساخت‌های این طرح آماده است و کشور در این چند سال دانش‌های این طرح را کسب کرده است، ضمن آنکه مشاوران خارجی در کنار ما قرار دارند و قادر خواهیم بود طرح چشمه نور ایران را به جلو ببریم، به شرط آنکه دولت تصمیم بگیرد که در زیر ساخت‌های مهم علمی کمک کند. این کمک‌ها تاکنون نبوده و یا کم بوده است.
رحیقی، چشمه نور را چشم محققان در اجرای تحقیقات توصیف کرد و گفت: برای تولید مواد جدید، تولید سیمان با بیشترین استحکام، تولید رنگ، شناسایی سلول‌های سرطانی و در بسیاری از موارد محققان به چشمی مجهز به اشعه ایکس نیاز دارند و این طرح درخشان به میزان ۱۰ به قوه ۱۲ مرتبه قوی‌تر از یک دستگاه اشعه ایکس است.
رحیقی در پایان اضافه کرد: بر این اساس است که این تجهیزات فناورانه کاربردهای بسیاری از شیمی تا پزشکی، زمین شناسی و مواد دارد.
منبع:ایسنا